

DENET DUYURU

Vergi

AUDIT | TAX | ADVISORY

For the latest from BDO Turkey, follow us

Duyuru Tarihi : 01.03.2023
Duyuru No : 2023/019
Yayımlandığı Yer : LEBİB YALKIN DERGİSİ -
Mart 2023 Sayı : 231)

GÜLŞAH ACAR
BDO Türkiye
Kıdemli Müdür/Vergi
SMMM, Bağımsız Denetçi
gulsah.acar@bdo.com.tr

2023 YILINDA HAYATIMIZA GİREN "KONAKLAMA VERGİSİ" HAKKINDA BİLİNMESİ GEREKENLER

ÖZET

1 Ocak 2023 tarihinde yürürlüğe girecek olan %2'lik konaklama vergisinin ilk beyannamesi 26 Şubat 2023 tarihine kadar KDV yönünden bağlı olunan vergi dairesine, KDV mükellefiyeti bulunmayanlarca ise tesisin bulunduğu yer vergi dairesine verilmeye başlanacaktır.

Konaklama vergisinin mükellefi, konaklama hizmetlerinin sunulduğu tesisi fiilen işletenlerdir. Konaklama vergisi mükellefiyeti, konaklama tesisinin tamamen veya kısmen işletmeye hazır hale getirilmesiyle birlikte faaliyete başlanılmasından önce tesis ettirilmelidir.

14/12/2022 tarihli ve 32043 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Konaklama Vergisi Uygulama Genel Tebliği" ile konaklama vergisinin uygulanma usul ve esasları belirlenmiştir.

DENET DUYURU
Sayı : 2023/019/1

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2022 yılında 12,8 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 164'dan fazla ülkede bulunan 1.803 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 111.307 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

ANAHTAR KELİMELER

Konaklama vergisi, konaklama vergisi matrahı, geceleme hizmeti, konaklama vergisi uygulama genel tebliği.

1. KONAKLAMA VERGİSİNE TABİ OLAN HİZMETLER NELERDİR?

Tebliğ'de "konaklama tesisleri" bakımından bir sınırlandırma yapılmamıştır. Bu kapsamda konaklama tesisinin; türü, sınıfı, niteliği, ilgili mevzuatta yer alan tarif ve tanımlamaları ve ilgili mevzuata göre turizm işletmesi belgesi ve/veya işyeri açma/işletme belgesi olup olmadığına bakılmaksızın, konaklama hizmeti sunan bütün tesislerde aşağıdaki hizmetler konaklama vergisine tabidir.

- **Geceleme Hizmeti:** Konaklama tesislerinde oda veya yer tahsis etmek suretiyle verilen, tesiste günlük yatma, barınma ve kalma hizmetini ifade eder. Konaklama tesisi bakımından, geceleme hizmetini ifa etmeye yönelik odanın (birden fazla kişinin bir arada konaklayabildiği odalarda yatağın) kişinin tasarrufuna bırakılması ile birlikte hizmet sunumu başlamış olur.
- **Geceleme Hizmetiyle Birlikte Sunulan Diğer Hizmetler:** Geceleme hizmetiyle birlikte konsept olarak pazarlanmak ve/veya satılmak suretiyle konaklama tesisi bünyesinde sunulan yeme, içme, aktivite, eğlence hizmetleri ve havuz, spor, termal ve benzeri alanların kullanımı gibi tüm hizmetleri ifade eder.

Konaklama vergisinin uygulanmasında hizmetten yararlananın uyruğuna ya da mukimlik durumuna bakılmayacaktır.

2. KONAKLAMA TESİSLERİNDEN ANLAŞILMASI GEREKEN NEDİR?

Yukarıda belirttiğimiz üzere "konaklama tesisleri" bakımından bir sınırlandırma yapılmamıştır.

Tebliğ'de, konaklama tesisi sunan tesisler aşağıdaki gibi tadadi olarak sıralanmış olmakla birlikte, bunlar dışında kalan, turizm işletmesi belgesi ve/veya işyeri açma/işletme belgesi olup olmadığına bakılmaksızın geceleme hizmeti sunan diğer tüm tesisler de bu verginin mükellefi sayılmışlardır. Yani hangi "tesis" adı altında olursa olsun konaklama tesisinden anlaşılması gerekenin geceleme hizmeti sunan tüm tesisler olduğu vurgulanmıştır.

Buna göre;

- 31/5/2019 tarihli ve 1134 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmelikte yer alan;
- Konaklama tesisleri kapsamında düzenlenen oteller, tatil köyleri, butik oteller, özel konaklama tesisleri, moteller, pansiyonlar, apart otellerde,

- Sağlık tesisleri kapsamında düzenlenen sağlıklı yaşam tesisleri ile bünyesinde konaklama tesisi bulunan termal tesislerde,
- Kırsal turizm tesisleri kapsamında düzenlenen çiftlik evi, köy evi, yayla evi, dağ evi, kampingler, konaklama amaçlı mesire yerlerinde,
- Muhtelif başlıklarda düzenlenen tesislerden (turizm kompleksleri, tatil merkezleri, eğlence merkezleri, personel eğitim tesisleri, özel tesisler gibi) geceleme hizmeti de sunan diğer tesislerde,
- Her ne ad altında ve sürede olursa olsun kamu ya da özel sektörün tasarrufunda olan yerlerde personelin konaklaması için ayrılan (lojman olarak tahsis edilenler hariç) misafirhane, konukevi, dinlenme tesisi, kamp gibi tesislerde,
- İlgili mevzuata göre işletilen uygulama otellerinde,
- Yukarıda sayılanlar dışında kalan, turizm işletmesi belgesi ve/veya işyeri açma/işletme belgesi olup olmadığına bakılmaksızın geceleme hizmeti sunan diğer tüm tesislerde,

verilen geceleme hizmetleri ve bu hizmetle birlikte satılmak suretiyle konaklama tesisi bünyesinde sunulan diğer tüm hizmetler "konaklama vergisine" tabidir.

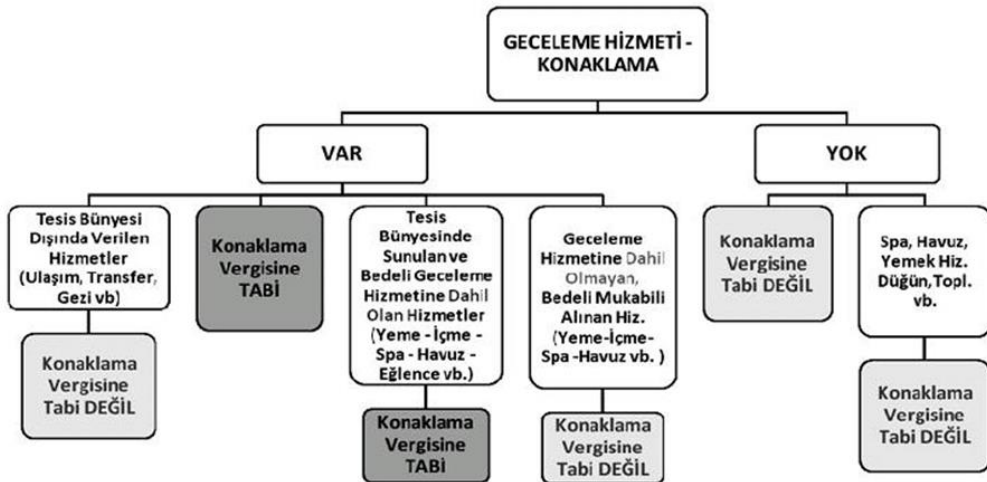
3. KONAKLAMA VERGİSİNE TABİ OLMAYAN VE İSTİSNA OLAN HİZMETLER NELERDİR?

Konaklama vergisine tabi olmayan ve istisna olan hizmetleri ise şu şekilde özetleyebiliriz;

- Konaklama tesisinde konaklamayanlara (*geceleme hizmeti almayanlara*) verilen hizmetler,
- Tesis bünyesi dışındaki hizmetleri de kapsayacak şekilde yapılan örneğin; ulaşım, transfer, gezi, rehberlik, müzelere giriş ve benzeri hizmetleri içeren konsept satışlarda, her bir hizmetin mahiyeti ve tutarının açıkça gösterilmesi suretiyle konaklayana tesis bünyesi dışında sunulan hizmetler için ayrıca fatura düzenlenmesi veya bu hizmetlere ilişkin bedellerin konaklama hizmeti nedeniyle düzenlenecek faturada ayrıca gösterilmesi halinde bu hizmetler,
- Konaklama tesislerinde geceleme hizmetinden bağımsız olarak sunulan sünnet, düğün, kokteyl, toplantı, kongre, sempozyum ve benzeri organizasyon hizmetleri (*Söz konusu organizasyon hizmetlerinin konaklamayı içerecek şekilde sunulması halinde, düzenlenen faturada organizasyon hizmetinin mahiyeti ve tutarının açıkça gösterilmesi veya bu hizmet için ayrıca fatura düzenlenmesi halinde bu hizmetler üzerinden konaklama vergisi hesaplanmaz.*)

- Otelin bünyesinde bulunan lokantada, otelde konaklayanlara veya konaklamayanlara bedeli mukabili verilen yemek hizmeti,
- Otelin bünyesinde bulunan SPA ve yüzme havuzu alanlarında, otelde konaklayanlara veya konaklamayanlara bedeli mukabili verilen hizmetler,
- Herhangi bir geceleme hizmeti sunulmayan, mola noktaları gibi tesislerde verilen hizmetler,
- Sosyal hizmet kuruluşlarınca korunmaya, bakıma ve yardıma ihtiyacı olanlara verilen geceleme hizmetler,
- Öğrenci yurtları, pansiyonları ve kamplarında öğrencilere verilen hizmetler *(Bu yerlerde arızı olarak öğrenci olmayanlara verginin konusuna giren hizmetlerin sunulması durumunda, söz konusu satışlar için istisna uygulanmaz.)*,
- Karşılıklı olmak kaydıyla yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilikleri, konsoloslukları ve bunların diplomatik haklara sahip mensupları ile uluslararası anlaşmalar gereğince vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşlar ve mensuplarına verilen hizmetler *(Faturada "Gider Vergileri Kanunu'nun 34'üncü maddesinin 7'nci fıkrası Kapsamında Konaklama Vergisi Hesaplanmamıştır." şerhi ile söz konusu istisnayı gösterir. İstisna kapsamında sunulan hizmetler, Konaklama Vergisi Beyannamesinde "Diplomatik İstisna" bölümünde beyan edilir.)*

Yazımızın içeriğinde detayları ve şartları yer almakla birlikte durumu aşağıdaki tablo ile kısaca özetleyebiliriz;

4. KONAKLAMA VERGİSİ NE ZAMAN DOĞAR?

Konaklama vergisinde vergiyi doğuran olay, verginin konusuna giren hizmetlerin sunulması ile meydana gelir.

Bedelin önce veya sonra tahsil edilmesinin veya hiç tahsil edilmemesinin, hizmetin sunulmasından önce fatura veya benzeri belgeler düzenlenmesinin vergiyi doğuran olaya tesiri yoktur. Dolayısıyla, seyahat acentelerine yapılan satışlarda, acenteye satış aşamasında vergi doğmaz. Aynı şekilde acentenin satışı aşamasında da konaklama tesisi işleticisi bakımından vergiyi doğuran olay gerçekleşmez. Özetle; hizmetin konaklayana sunulması ile vergiyi doğuran olay gerçekleşir.

Konaklama hizmetinin bitiş (tesisten çıkış) tarihinin hizmet sunumundan önce belli olması durumunda hizmetin son gününün (çıkış günü), böyle bir belirleme olmaması halinde ise hizmetin sunumunun yapıldığı günlere ilişkin her vergilendirme döneminin son günü itibarıyla vergiyi doğuran olay gerçekleşmiş sayılır.

Günlük gecelemlerde kişinin geceleme tamamlamaksızın tesisten ayrılmasının vergilendirmeye tesiri yoktur. (Örneğin, konaklama tesisine geceleme amacıyla giriş yapıp, gece tesiste kalmadan aynı günün akşamı geceleme bedelini ödeyerek tesisten ayrılma durumunda, geceleme tamamlanmamış olsa dahi, konaklama faturasında konaklama vergisi hesaplanacaktır.)

Birden fazla günü kapsayan gecelemlerde fiilen hizmetin sunulduğu günler esas alınacaktır; geceleme hizmetinin sunulmadığı günler için vergi aranmayacaktır. (Örneğin konaklama tesisine 7 gece boyunca konaklamak amacıyla giriş yapılmış ve yalnızca 3 günlük geceleme bedelini ödeyerek tesisten ayrılmış ise tesise giriş sırasında anlaşılan konaklama süresi dikkate alınmaksızın tesiste gece geçirilen günler için vergi hesaplanacaktır.)

Tesisi işletenlerin ve yakınlarının veya işletme personelinin konaklama hizmetlerinden karşılıksız olarak yararlandırılması ya da diğer şahıslara promosyon, eşantiyon, hediye, tanıtım ve benzeri adlar altında bedelsiz olarak konaklama hizmetleri sunulması hallerinde de vergiyi doğuran olay gerçekleşmiş sayılır. Ancak, konaklama tesisi bünyesinde, tesis personelinin yalnızca kendi kullanımını için tahsis edilmiş yerlerde geceleme bu kapsamda değerlendirilmez.

5. KONAKLAMA VERGİSİNDE MATRAH NASIL BELİRLENİR?

Konaklama vergisinin matrahı, verginin konusuna giren hizmetler karşılığında, KDV hariç, her ne suretle olursa olsun alınan veya bu hizmetler için borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamıdır. KDV konaklama vergisinin matrahına dâhil edilmediği gibi konaklama vergisi de KDV'nin matrahına dahil edilmez.

Buna göre, konaklama vergisi matrahına KDV dâhil edilmez. Konaklama hizmetlerine ilişkin vade farkı, fiyat farkı, kur farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerler de matraha dâhildir.

Konaklama hizmetinin sunumundan önce fatura ve benzeri belge düzenlense dahi, bu belgede konaklama vergisi gösterilmez.

Örnek: Otel işleten (A) tarafından KDV hariç 5.000 Türk lirası karşılığında sunulan tam pansiyon konaklama hizmetine ilişkin olarak 7/2/2023 tarihinde müşteriye düzenlenen faturada aşağıdaki bilgilere yer verilir.

Konaklama Bedeli (KDV hariç)	: 5.000,00
Hesaplanan Konaklama Vergisi Tutarı (5.000 TL x 0,02=)	: 100,00
KDV Matrahı	: 5.000,00
Hesaplanan KDV Tutarı (5.000 TL x 0,08=)	: 400,00
GENEL TOPLAM	: 5.500,00

Bedelin döviz ile hesaplanması halinde döviz, vergiyi doğuran olayın meydana geldiği tarihte geçerli olan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru üzerinden Türk parasına çevrilir.

Konaklama hizmetinin müşteriye acente tarafından konaklama vergisi dâhil satılması ve bu durumun konaklama tesisine ispat ve tevsik edilmesi şartıyla, konaklama vergisi konaklama tesisi tarafından konaklama hizmetine ilişkin acenteye düzenlenecek faturada gösterilir. Eğer acente konaklama vergisi hariç müşterisine satış gerçekleştirirse, bu durumda konaklama tesisi tarafından konaklayan kişiye sadece konaklama vergisini içeren bir fatura düzenler.

Ayrıca konaklama hizmetine ilişkin bedelin mal, menfaat, hizmet gibi paradan başka değerler olması halinde matrah, Vergi Usul Kanunu'nun "Emsal Bedeli ve Emsal Ücreti" başlıklı 267'nci maddesi hükümlerine göre tespit olunacaktır.

6. SONUÇ

01 Ocak 2023 tarihinden itibaren mükellefler elektronik ortamda konaklama vergisine ait vergilerini her vergilendirme dönemini (her 1 aylık dönemde) takip eden ayın 26'ncı günü akşamına kadar beyan etmek ve beyanname verme süresi içinde ödemek zorundadırlar.

Vergiye tabi işlemler bulunmasa dahi bu dönemlerle ilgili olarak da beyanname verilmek zorunluluğu vardır.

İlk beyanname gönderilmeden önce (yani en geç 26 Şubat 2023 tarihine kadar) gerekli kayıt işlemlerinin yapılması için yetkili vergi dairesine müracaat edilmesi unutulmamalıdır.